SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 7. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 April 1903. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 23:e Årg.

Ida Ekman.

Af de tre finska sångerskor, som nyligen, den ena efter den andra, med kort mellanrum konserterat här i vår hufvudstad — först grefvinnan Mannerheim, sedan fruarna Järnefelt och Ekman — är det endast den sistnämnda, som förut låtit höra sig här såsom konsertsångerska, och detta vid två särskilda tillfällen, senast då hon i början af juli 1900 medverkade å Helsingfors' Filharmoniska orkesters konserter å Olympiateatern. Hennes allra första uppträdande här ägde rum i slutet af 1894. Filharmoniska sällskapet, då under hr Andr. Halléns direktion, hade till sin första abonnemangskonsert för året engagerat en finsk sångerska, fröken Ida Morduch att som solist medverka i Saint-Saëns' ode »Lyran och harpan» samt Schumanns »Der rose Pilgerfahrt». Fröken Morduch anlände då hit i sällskap med sin landsman, pianisten Karl Ekman, som sedan blef hennes man. Före uppträdandet på den filharmoniska konserten fick man tillfälle att göra bekantskap med de finska konstnärerna på en symfonikonsert å kgl. operan, vid hvilken äfven Henri Marteau medverkade. Frö-Morduchs sympatiska stämma och fina sångföredrag väckte då stort bifall likasom herr Ekmans klara och tekniskt utmärkta pianospel. Innan återresan till Finland gaf konstnärsparet en egen konsert den 6 dec. i Vetenskapsakademiens hörsal inför en publik som var mindre talrik än bifallsrik.

I denna tidning meddelades då porträtt och några korta biografiska underrättelser om de unga konsertgifvarne. Efter en fotografi af senare datum (af Dan. Nyblin, Helsingfors) meddela vi nu ånyo fru Ekmans porträtt i anledning af hennes nyss här gifna konserter och lämna tillika några biografiska uppgifter om den sedan hennes första uppträdande här vida bekanta och högt värderade romanssångerskan.

Ida Ekman, född Morduch, är född i Helsingfors 1875, där hon genomgick fruntimmersgymnasiet. Sångstudier idkade hon halftannat år vid Helsingfors' musikinstitut för operasångaren Ojänperä och sedan i Wien under ledning af Selma Nicklas-Kempner. Vid en konsert i fädernestaden efter hemkomsten från Wien vann hon mycket erkännande för sina där gjorda framsteg, och en platstidning yttrade då om den unga sångerskan: »Den fylliga, härliga rösten med dess tjusande timbre, sångerskans förmåga att böja stämman till skön frasering, den lyftning och det vackra uttryck, hvarmed hon sjöng, var af frapperande verkan.»

Omkring ett år efter första besöket i Sverige gifte sig fröken Morduch med hr Ekman. I början af 1896 finna vi fru Ekman i Wien, idkande sångstudier för själfva Pauline Lucca, den berömda sångerskan, som konserterade här 1886 och hvars gästspel å vår kgl. opera i början af 1887 hör till dess märkligaste minnen. I Helsingfors blef hr Ekman, som 1892—93 studerat pianospelet i Berlin för prof. Barth och sedan i Wien för Alfred Grünfeld, anställd såsom första lärare vid musikinstitutet och konstnärparet Ekman lät nu ofta höra sig på konserter i hemlandet, antingen på egna eller mycket anlitade som biträden på andras, synnerligen i den finska hufvudstaden. Äfven i utlandet gjorde de sig kända på ett framstående sätt under 1890-talet. Såsom förut nämnts medverkade fru Ekman då finska Filharmoniska orkestern gjorde sin turné till Parisutställningen 1900. Efter besöket i Stockholm konserterades i Köpenhamn, Hamburg, Berlin och Brüssel, allt med stor framgång, ej minst för fru Ekman, och stort bifall skördades i Paris, där jämte fru Ekman fru Järnefelt och fröken Aino Achté

Ida Ekman.

i egenskap af finska sångerskor medverkade såsom solister å de i den franska hufvudstaden gifna konserterna.

I november samma år gjorde hr och fru Ekman en större konsertturné i Finland, en slags afskedsturné, emedan hr Ekman erhållit permission på två år från sin befattning vid musikinstitutet, alldenstund han med sin fru tänkte bosätta sig i Berlin, där de af Herm. Wolffs konsertbyrå engagerats för flera filharmoniska konserter i Tyskland och närgränsande länder. Vistelsen utrikes blef dock ej långvarig, ty hr Ekman återkallades snart att tjänstgöra vid musikinstitutet i Helsingfors, då lämplig vikarie ej erhölls.

I september förra året medverkade fru Ekman i Köpenhamn vid en af de konserter Joh. Svendsen och hofkapellet årligen gifva, hvarefter hon där med särdeles stor framgång gaf flera egna konserter. Hon medverkade sedan i Paris på två Colonnekonserter, sjöng i de franska provinserna och konserterade i Oporto, hvarpå kosan ställdes åter mot norden. Före sin hitkomst gaf hon i Kristiania flere konserter för utsåldt hus under ovanligt rikt bifall. För att gifva ett begrepp om hur den fängslande sångerskan bedömes på annat håll, må till slut anföras hvad kritiken i Köpenhamn haft att säga efter hennes »Lieder»-aftnar därstädes. Så yttrar om henne Nationaltidende: »Fru Ida Ekman gaf i går sin första konsert, vid hvilken Odd Fellow-Paläets sal var fullt besatt med ett 'begeistert publikum'. Den utmärkta konstnärinnan, som förenar en hänförande stämma af den högst utvecklade sångkultur med både hjärta, fantasi och smak, höll sina åhörare i spänning genom ett långt och mångsidigt program.» Ch. Kjerulf i »Politiken» yttrar sig mycket entusiastiskt, betecknande fru Ekman såsom en »eminent sångerska med musikens adelsblod i sina ådror». I »Dannebrog» skrifver professor Rosenfeld, sångläraren och komponisten: »Den gamla italienska sångskolan, som fostrat så stora sångare, borde hafva kunnat frambringa en konstnärinna som fru Ekman. Vid sidan af detta ideala legato och denna innerliga förbindelse af ton, vokal och konsonant, den fullständiga utjämningen af hela stämmans mekanismer kan fru Ekmans känslolif utveckla sig i hela sin omedelbara kraft, framburet af den felfria mezzosopran som sångerskan besitter. På lång tid ha vi icke hört en mera fulländad vokalkonstnärinna.»

Man finner att det är kompetenta domare, som sålunda yttrat sig om sångerskan. Fru Ekman är för öfrigt en älskvärd personlighet, som icke förhäfver sig öfver sin konst. Skulle man anställa en jämförelse mellan de tre finska konstsystrarna, som nyligen låtit höra sig här, af hvilka de första äro i besittning af större och mera utpräglade mezzoröster, skulle man kunna säga, att grefvinnan Mannerheim har sin styrka i det nobelt allvarliga, fru Järnefelt i det liffullt dramatiska, fru Ekman i det känsligt romantiska; en hvar i denna ordning först och främst representativ för oratoriet, musikdramat och romansen.

Musiken ur sociologisk synpunkt.

Af B. R—s.

(Forts o. slut.)

Äfven den tyska operan och sången är i hög grad social. Emot den aristokratiska italienska operan ställde Weber »Friskytten», mot den italienska bravurarian Schubert sina hänförande sånger i hvilka äfven de ringaste i denna världen, herden, jägaren, postiljonen och spinnerskan komma i åtanke. I den franska operan äro allt ifrån »Den Stumma» till »Afrikanskan» de stycken som röra folklifvet de verkningsfullaste och troligen lifskraftigaste. Kasta vi en blick på Wagner och hans konst, så kunna vi redan i förväg antyda att den store mästaren sökte sin ära uti att vara den mest sociala af alla musiker. Redan för förbindelsen mellan alla konsterna (hans »Gesammtkunstwerk») ligger en sociologisk princip till grund. All konst kommer från folket och måste återvända till det är en af Wagners fundamentalsatser. Också finner man såsom öfverskrift till ett kapitel i hans skrift »Das Kunstwerk der Zukunft»: »Folket såsom en konstverket betingande kraft». Det rent mänskliga är dock ingenting annat än det allmänna, af hvarje personlig, historisk eller lokal tillfällighet oberoende; och detta är just för Wagner konstverkets innehåll. Därför kunde han endast ur myten eller legenden hämta stoff för sina musikdramer.

Slutligen är frågan hvilket inflytande musiken kan hafva i sociologiskt hänseende, hvilka pligter dess sociologiska karaktär ålägger oss. Utan att inlåta oss på den under senare tid ofta framdragna stridsfrågan huru vida eller i hvad mån konsten i lifvet under våra dagar kan intaga den plats som den hade hos grekerna, tro vi oss, såsom i det föregående antydts, med säkerhet kunna påstå, att konsten i folkets lif kan och bör spela en högre roll än hittills. I det skönas värld äro visserligen, ifråga om att nå en högre ståndpunkt, få att räkna bland de utvalda, men många äro kallade, åtminstone i fråga om att njuta konsten, och tillfälle därtill, om det erbjudes, kan väcka anlag, som derförutan fått slumra och aldrig komma till utveckling. Då musiken bland alla konster är den mest socialt verksamma — sångstämmans naturliga gåfva är ju nästan allom gifven — så kan den mer än de andra ha en välgörande verkan. Så måste den för barnen i skolan och kyrkan intaga en större, ett högre rum än hittills blifvit den tilldelad. Barnkörer får man ju ofta höra deltaga i kyrkosången, men dessa jämnskrikande barnstämmor som man får höra i våra kyrkor göra ej intryck af en konst som väcker andakt eller går till hjärtat. Först genom odling och god ledning af barnarösterna till sant musikaliskt uttryck, kan deras sång blifva en konst som förädlar deras egna sinnen och åhörarnes. Beträffande en annan konst, måleriets eller skulpturens, må i förbigående påpekas huru man nu i våra skolor söker att genom dit skänkta konstverk af detta slag odla skönhetssinnet hos ungdomen. Skulle icke på samma sätt musikaliska konstnärer eller framstående dilettanter genom att i de större samhällena anordna konserter, kanske ock förenade med musikhistoriska föredrag, väcka håg för tonkonstens odling, för vetande och allmänbildning i denna öfverallt idkade konst? Att icke håg för konstodling saknas hos ungdomen intyga de musik-dramatiska tillställningar hvilka i hufvudstadens större läroverk årligen bruka anordnas af eleverna i desamma. I sammanhang härmed må erkännas det berömvärda företaget af k. operastyrelsen att för barn gifva godtköpsföreställningar af lämpliga operor.

Men äfven för vuxna, äldre personer bör värdefull musik, om möjligt kostnadsfritt, erbjudas. För arbetaren skulle sådana musiknöjen vara en både angenäm och förädlande rekreation. Här i Stockholm har, som man vet, under några år lördagskonserter med helt ringa inträdesafgift tillställts för arbetarne af en framstående odlarinna af tonkonsten, och dessa konserter draga alltid »fullt hus». Man berättar om fader Haydn att han gärna om söndagarna samlade bönderna omkring sig för att fägna dem med en måltid och god musik. Konstens nedstigande till folket skall ovillkorligen höja dess andliga, och därmed sedliga nivå, på samma gång som därigenom ett närmande mellan de olika folklagren åstadkommes, något af icke så ringa social betydelse. Musiken framhåller för oss det dubbla idealet af en allmän solidaritet och högsta auktoritet. Vi måste välsigna musiken, emedan den icke blott skänker sinnet rörelse och tröst utan äfven verkar upphöjande och lärorikt. Den är en afbildning af en bättre värld än vår, ty i den är motsägelsen mellan individualiteten och massan löst. I musiken mötas den

bildades och den obildades känslor på ett sätt som verkar social förbrödring. Och till en sådan sträfva ju vår tids bästa krafter; hvarje bidrag till nåendet af detta mål är ju en vinst för mänskligheten.

FÖLJETONG.

En ung Wagner-svärmerska.

Barndomsminne, berättadt af *J. Wimermark.*

Det var år 1868. Stor rörelse och allmän spänning härskade under några veckor i den lilla storhertigliga residensstaden Schw—, där sedan gammalt invånarnes hufvudintresse rörde sig kring den förträffliga hofteatern och specielt operan. Den store mästaren Richard Wagner skulle komma dit och personligen öfvervara uppförandet af hans opera »Den flygande Holländaren». Den bekante kammarsångaren H. sjöng titelrollen storartadt och var dessutom en intim vän till Wagner.

Äfven hos mina föräldrar, i hvilkas gästfria, ytterst musikaliska hem hvar kväll efter teaterföreställningarna en del konstnärer brukade samlas för att tala om och kritisera tilldragelserna på scenen, voro alla yra i hufvudet. Man hörde endast talas om Wagner och återigen Wagner, och från den stora Blüthnerflygeln ljöd inga andra toner än Wagners. Äfven jag, som var en ovanligt musikalisk flicka, men hatade alla öfningar, tvangs att gång på gång spela det enda af Wagner jag någorlunda kunde, nämligen brölopsmarschen ur »Lohengrin», så att jag slutligen inom mig af hjärtat önskade den mig ännu obekante komponisten så långt pepparn växer.

»Att Richard Wagner», sade min pappa högtidligt och allvarligt, »kommer till vår stad är så hedrande och smickrande för oss alla, att äfven de små barnen måste bevara ett minne däraf för hela lifstiden.»

Och det högtidliga ögonblicket inträffade! Man kan tänka sig hur stolt jag kände mig gent emot mina skolkamrater, då han tog in som gäst hos kammarsångaren H., i vårt hus, där denne bodde som hyresgäst.

Genom allt, som jag med ständigt spetsade öron kunde uppsnappa om Wagner, voro mina förväntningar spända i högsta grad. Med öppen mun stod jag i vår portgång som var fullproppad med nyfikna af alla folkklasser och gapade på den berömde diktar-komponisten, då han slutligen med sin värd och hans förtjusande dotter kom farande i stadens bästa droska. Jag erinrar mig att han såg trött och slapp ut och ej hade någon blick för den nyfikna och hänryckta mängden. Han var ej stor, vår hjälte, och hade fårade drag, men den höga intelligenta pannan, till hälften betäckt af en svart sammets-barett, och framför allt den djärft krökta karaktäristiska örnnäsan talade om snillet. Äfven den breda, nedfällda kragen gaf honom utseende af något ovanligt, konstnärligt. Wagner stannade några dagar i Schw—, ärad och firad mer än någon annan före eller efter honom.

Teaterföreställningen, som naturligtvis mina föräldrar och äldsta syskon bevistade, skall ha varit lysande och Wagner sades ha yttrat sitt erkännande med de orden: »Så har jag tänkt mig Holländaren.» Jag minnes väl hur jag, sedan de mina gått till teatern, motvilligt uppsökte min bädd, ty hela mitt sinne och min lättrörda fantasi sysslade med representationen af operan, hvars musik och innehåll jag väl kände till. I tankarna följde jag förloppet af densamma, kunde ej sluta mina ögon och gjorde inom mig i vredesmod den frågan, hvarför alltid de små barnen skola stanna hemma, då de stora äro ute och roa sig? Då slutligen vid 11-tiden det ringde på dörrklockan och jag hörde de mina inträda i tamburen, hvarvid jag endast förnam utropen »härligt, storartadt, förtrollande,» — då skulle icke ett tiotal hästar ha kunnat hålla mig kvar i bädden. Endast klädd i nattlinnet, af frost och rörelse darrande i alla leder kröp jag hemligen under det af en stor nedhängande duk täckta matbordet i salen för att få höra något närmare om föreställningen. Jag sade hemligen, ty hade min stränga mamma fått se mig, så hade jag genast med tjänliga medel förpassats till sängen.

Några musikvänner hade också kommit till oss, och alla voro hänryckta öfver aftonens höga njutning. Man talade kors och tvärs om hvartannat, under utrop af förtjusning, och berättelser om de minsta detaljer, hur Wagner sutit i hofintendenten W:s loge, hur han såg ut, hur han applåderat, huru han en gång farit med handen genom håret; ja, min syster påstod till och med att han en gång skarpt fixerat henne, så att hon kände sig rodna ända till hårfästet. Därpå berättade de om de storartade ovationer som bringats mästaren, huru han gång efter annan måst visa sig på scenen för att mottaga den jublande publikens hyllning, hur storhertigen inkallat honom i sin loge o. s. v. — Och jag låg hukad under bordet, hörde och lyssnade andlös, med spända ögon och brinnande kinder, lofvande mig att icke ge mig förr än jag fått se den förgudade mannen på riktigt nära håll och, om möjligt, tala med honom.

Hur det skedde, vet jag nu inte, men min eländige bror upptäckte mig i mitt dunkla gömställe och jag blef trots alla mina af blygseln förestafvade böner och allt motstånd framdragen med en flik af linnet under allmänt skratt och, hotad med det svåraste straff, skickad i säng af min förgrymmade moder.

Nästa dag, det var en söndag, utförde jag emellertid hvad jag föresatt mig. Jag hade invigt en skolkamrat i hemligheten, och ehuru hon ej var ett grand musikalisk eller kunde förstå min hänryckning utan tyckte hela historien »dum och fasligt ledsam», följde hon mig dock blindt för att få fatt på den store mannen.

Och det lyckades öfver all förvänta. Från fönstret betraktade vi hur han ändtligen i sällskap med sin värd trädde ut ur huset, och nu följde vi honom i hack och häl, ehuru han slutligen märkte det och äfven en gång med leende min såg på oss. Det stegrade endast min hänförelse och förföljelsemani. Jag antar att han gjorde visiter, ty de gingo in i flere hus och stannade öfverallt en stund. På teatern voro de också, men vi bidade tåligt vid alla dörrar. Ändtligen, ändtligen, skulle min ihärdighet belönas.

Utträdande ur ett hus, där komponisten, kabinettsrådet K. bodde, och under lifligt samspråk drog Wagner en — horribile dictu — ganska smutsig näsduk ur bakre rockfickan och torkade med den svetten ur pannan. Sedan stack han den tillbaka på samma ställe men så hastigt och tanklöst att näsduken till hälften hängde ute. Härpå byggde jag nu min plan, ty — jag ville, jag måste komma i närmare beröring med den firade. Sakta drog jag min motsträfviga vän med mig, till dess vi voro tätt bakom honom, och så — efter några sekunders ängslan — ryckte jag med en djärf rörelse näsduken ur fickan, så att den föll på gatan. Hållande den högt mellan fingerspetsarna ropade jag nu högljudt: »Mästare, mästare! Ni har tappat någonting!» Naturligtvis väntade jag att han skulle taga tillbaka näsduken med ett förbindligt tack — så att jag under ett halft år därefter kunde ha skrutit däröfver för alla människor. — Men det blef något helt annat.

Wagner vände sig om, fick se mig med den smutsiga näsduken i handen, som jag försiktigt höll upp emot honom, betraktade mig ett ögonblick och sade därpå helt torrt: »Den kan du behålla, min tös!»

Ja, hur det sedan var minns jag inte, utom det att jag i den där näsputsaren såg alla mina illusioner upplösta och att jag, tämligen förlägen och begapad af min undrande kamrat, allt jämt med corpus delicti i min hand kom hem, där jag helt försagdt berättade mitt äfventyr och blef duktigt utskrattad. Det oaktadt blef för

näsduken af min far beställd en elegant guldram, hvarefter den i salongen fick en hedersplats under Wagners byst vid flygeln.

Min hänförelse för stora genier och deras personligheter har emellertid sedan yttrat sig på helt annat sätt, än att löpa dem i hälarna. Jag har i stället låtit mig angeläget vara att grundligt studera deras verk.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists (G. Abr:son Lundquists) förlag har utkommit:

för piano, två händer:

W. Peterson-Berger: *Ur sagospelet »Lyckan»* (dikt af komponisten). Scenbilder. Pris kr. 1, 75.

På Abr. Hirsch's förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Rich. Wagner: *Tannhäuser.* Romantisk opera i tre akter. Arrangement med bifogad text. (Samlingen »Opera-biblioteket» n:o 5.) Pris 1 kr.;

Stuart, Leslie: *Florodora,* operett i tre akter af O. Hall, E. Boyd-Jones och P. Rubens. Arrangement med text. Pris kr. 1, 50.

Peterson-Bergers musik till sagospelet »Lyckan» utgör i det ofvannämnda häftet sex nummer, benämnda: »Junker Kurts äfventyr», »Det sofvande slottet», »Prinsessan Epinées menuett», »Prinsessan Rosenkind», »Kejsar Cadigans hof», och »Lyckan». Ehuru handling och text ännu äro oss obekanta, synes musiken såväl karakteristisk som intressant och vacker.

»Tannhäuser»-utdraget föregås af en sida med text, innehållande operans personal och resumé af textinnehållet samt ett porträtt af Wagner med födelse- och dödsår. Häftet är ganska innehållsrikt, omfattande 17 notsidor, och den musiken bifogade texten höjer värdet af detta potpourri, hvars pris är särdeles billigt. — Text är äfven bifogad det på samma förlag utgifna potpourriet ur operetten »Florodora», Vasateaterns sista nyhet, hvars musik att döma af detta utdrag är välklingande om än icke synnerligt originell.

Litteratur.

Kyrkosången, Sällskapet Kyrkosångens vänners årsskrift n:r 1 jan.—mars 1903. Årg. V. Utgifven af G. T. Lundblad (centralkommitténs sekreterare).

Detta häfte, som nyss utkommit, har följande innehåll: Vespergudstjänsten. — K. S. V:s verksamhet 1902. — Strängnäskretsens möte i Örebro 1902. — En hyllning och ett tack. — Psalmlista vid Söderhamns folkskola vårt. 1902. — Vesperordning. — Tryckfel i Preludierna. (Se vidare anmälan i Sv. M. T. n:o 2.)

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. IV. Heft. 6. März 1903.

Detta häfte har följande innehåll: Oskar Fleischer (Berlin): Photophonografi. — C. H. Richter (Genf): Eugène de Solenière's »Notules et impressions musicales». — Arthur Prendergast (London): The »Temple» and music. — Arthur Neisser (Wien): Anton Bruckners Neunte Symfonie. — W. Andreæ (Zürich): Griseldis. — Sibmacher-Zijnen (Rotterdam): Musik in Holland. — Musikberichte, Vorlesungen etc. (Se Sv. M. T. n:r 2.)

Dödsfall

inom musik- och operavärlden 1902.

Ander, Per David, operettsångare, tenor, f. 24 okt. 1864 i Stockholm, † 29 mars i Göteborg, där anställd vid Ranfts lyriska sällskap.

Bach, Leonard, Emil, pianist, komponist och musikpedagog i London, elev af Kullak, Wüerst och Kiel, f. 11 mars 1849 i Posen, † 15 febr. i London. B. har bl. a. skrifvit operor: »Irmengarda» och »The lady of Longford» (London 1892—94) samt »Des Königs Garde» (Köln 1895).

Bilse, Benjamin, orkesterdirigent, f. 17 maj 1816 i Liegnitz, † därst. under sommaren; 1868—84 bosatt i Berlin. B. gjorde med sin orkester konsertresor i och utom Tyskland.

Braun, Josef, humoristisk skriftställare, författare till operett-libretter (Strauss' »Indigo», »Karneval i Rom»; Suppés »Flotte Bursche», Millöckers »Die keusche Diana»), från 1860 bosatt i Wien, † därst. 26 sept.

Bulss, Paul, framstående barytonist, operasångare, f. 19 dec. 1847, † 21 mars i Temesvar. B. konserterade i mars 1896 i Stockholm.

Fritsch, E. W. Musikförläggare, redaktör af Musikalisches Wochenblatt, † under sommaren, 62 år.

Gardt, Gustaf Adolf, operettsångare, † i Stockholm 19 juni, 58 år.

Gilbert, Albert, komponist, pianist, orkesterdirigent, f. 21 okt. 1828 i Salisbury, † i början af året i London, där han länge varit direktör för Philharmoniska sällskapet.

Hofmann, Heinrich, K. J., komponist af pianostycken, körer, kammarmusik, sånger, operor, f. 13 jan. 1842 i Berlin, † 10 juli i Gr. Tabarz.

Ivanovici, J., bekant dansmusikkomponist, major och generalinspektör för rumäniska arméns musikkårer, † i Bukerest.

Jadassohn, Salomon, professor, kompositör, f. 13 maj 1831 i Breslau, † 1 febr. i Leipzig, där han länge varit konservatorieprofessor.

Klughardt, August, Friedr., Martin, hofkapellmästare komponist af operor (»Mirjam», »Iwein», »Gudrun» m. fl.), orkestermusik, kammarmusik, sånger m. m.; f. 30 nov. 1847 i Köthen, † i sept. i Dessau, där han varit hofkapellmästare sedan 1882.

Marchetti, Filippo, värderad italiensk operakomponist, f. 26 jan. 1835 i Bolognola, † i Rom i januari. M. är mest känd genom operan »Ruy Blas» (se Ital. bref i Sv. Musikt. 1902 n:r 4).

Nachbaur, Franz, berömd operatenor, f. 25 mars 1835 i Giessen, † 21 mars i München, där han länge verkat vid operan. (Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Mars 14. Boito: *Mefistofeles* (Margareta-Helena: fru Lindberg; Martha, Pantalis: fru Strandberg, frk Edström; Faust, Mefistofeles, Wagner: hrr Malm, Wallgren, Ericson). — 15 Donizetti: *Regementets dotter*; Balett: *Bilder från maskeraden.* — 17 Wagner: *Den flygande Holländaren* (Holländaren: hr Forsell, gäst). — 18 Rossini: *Barberaren i Sevilla* (Rosina, Marcellina: fru Hellström, frk Edström; Figaro: hr Forsell, gäst; grefve Almaviva, Bartholo, Bazil, Fiorillo: hrr M. Strandberg, Söderman, Wallgren, Grafström). — 19 Thomas: *Mignon* (Wilhelm Meister: hr Navál, gäst; Mignon: frk Svärdström). — 20, 27 Saint-Saëns: *Simson och Delila.* — 21, 28 Boieldieu: *Hvita frun på slottet Avenel* (Georges Brown: hr Navál, gäst). — 22 Donizetti: *Lucretia Borgia,* opera i tre akter af Romani (efter Victor Hugo) (Lucretia: fru Östberg; Orsini: fru Jungstedt; hertig Alfonso, Gennaro, Gubetta: hrr Wallgren, Malm, Mandahl; Livretto, Gazella, Petrucci, Vitellozzo, Rustighallo: hrr Nordqvist, Söderman, Grafström, Strandberg, Ericson); Balett: *Dansdivertissement.* — 23 Bizet: *Carmen* (Don José: hr Navál). — 24 Auber: *Muraren* (Henriette, fru Bertrand, Irma, Zobeide: fru Hellström, frkn Edström, Lagergren, deb., Lindegren; Roger, Baptist, de Merinville, Usbeck, Rica: hrr Malm, Söderman, Nyblom, Mandahl, Ericson); Balett: *Pas des guirlandes.* — 25 kl. 1,30: *Afskedsmatiné* af Leipzigs Filharmoniska orkester: 1) Beethoven: Leonora-uvertyr n:o 3; 2) R. Volkmann: Serenad (D-moll) för stråkorkester med obligat violoncell (hr Willeke); 3) Grieg: konsert (A-moll) för piano (hr Lambrino) och orkester; 4) R. Wagner: Siegfried-idyll; ur op. »Tannhäuser»: 5 aria (frk Charl. Huhn); 6) Uvertyr. — 26 Donizetti: *Lucretia Borgia*; Mascagni: *På Sicilien* (Toriddo: hr Navál, gäst). — 29 kl. 1,30: *Matiné* af frk Marta Sandal och hr Henry Bramsen; biträdande: hr Rich. Henneberg; kl. 7,30 Verdi: *Ernani* (Carl V; hr Forsell, gäst). — 30 Bizet: *Carmen.*

Vasa teatern. Mars 15. J. Strauss: *Wienerblod.* — 16—21 Hervé: *Lilla helgonet* (Denise: frkn Berentz och Sigrid Eklöf). — 22—31 Leslie Stuart: *Florodora,* operett i tre akter af Owen Hall (Angela, Dolores, lady Holyrood: fru Meissner, frkn Berentz, Grönberg; Curys Gilfain, Tweddlepunch, Abercoed, Donegal, Leandro: hrr Bergström, Ringvall, Adami, Svensson, Engdahl). — 25, 29 *Nerkingarne* (matiné).

Svenska teatern. Mars 27—31 *Lyckan*, sagospel i 4 akter, text och musik af WILH. PETERSON-BERGER.

Musikaliska akademien. Mars 15, 29 konserter af hr Franz Navál; biträdande: hr W. Stenhammar. — 21 KONSERTFÖRENINGENS 5:e konsert. Solist: hr John Forsell, dirigent: hr Tor Aulin. 1) Fr. Schubert: Symfoni C-dur; 2) Knut Bäck: »Tomten», dikt för baryton och ork.; 3) L. Spohr: Romans för klarinett (hr A. Löfgren)och ork.; 4) A. Rubinstein: Två danser för ork. ur operan »Der Dämon»; 5) R. Wagner: »Wotans Abschied» ur »Die Walkyre». — 22, 23, 24 konserter af LEIPZIGER FILH. ORKESTERN. Dirigent hr Hans Winderstein. Solister: frk Charl. Huhn från hofoperan i Dresden; hr Télémaque Lambrino (pianist), hrr Soma Pich-Steiner (violin) och Willem Willeke (violoncellist).

Vetenskaps-Akademien. Mars 16, 20 konserter af fru MAIKKI JÄRNEFELT. Biträdande: hr Armas Järnefelt. — 23, 27 Romanskonserter af fru IDA EKMAN. Biträdande: hr W. Stenhammar.

Östermalmskyrkan. Mars 15. KONSERTFÖREN:S 3:e folkkonsert. 1) O. Nikolai: Kyrklig festuvertyr för orgel (hr Viklund) och orkester; 2) Beethoven »Guds lof i naturen» (hr C. F. Lundqvist); 3) J. S. Bach: Brandenburgerkonsert n:r 2; 4) Em. Sjögren: Nenia, för orgel och ork. (arr. af T. Aulin); 5) Schubert: »Allmacht» (hr Lundqvist); 6) A. Rubinstein: »Sfärernas musik» för stråkorkester; 7) R. Wagner: Hyllningsmarsch (till Ludvig II).

Med samma framgång som förut har hr Naval fortsatt sitt gästspel och utom förut gifna roller äfven utfört Wilhelm Meister i »Mignon» och Toriddo i »På Sicilien». Herr Forsell har, såsom ofvan synes, äfven fortsatt sin gastering. Efter ett kvartsekels hvila har Donizettis seria »Lucretia» åter uppstått på vår k. opera efter att för ett halfsekel sedan först ha uppförts i gamla operahuset, där operan okt.—mars endast upplefde fyra representationer. Om det är detta jubileum eller — troligare — för att låta fru Östberg, och äfven fru Jungstedt, glänsa i sina partier, är oss ej bekant. Donizettis serier äro emellertid nu föråldrade, om än »Leonora» här (sällan annorstädes) genom fru Jungstedt och hr Ödmann blifvit en favoritpjes. D:s komiska operor »Regementets dotter», »Kärleksdrycken» och »Don Pasquale» äro däremot ännu lifskraftiga. »Lucretia» gifves emellertid med god uppsättning och rollbesättning för öfrigt, i det att hrr Wallgren och Malm i de manliga hufvudpartierna, såväl genom sina ypperliga röster som i dramatiskt hänseende, äro berömvärda. Om ett par konserter å k. teatern få vi längre ned yttra oss.

Nyheterna på Vasa-teatern, operetten »Florodora», och på Svenska teatern sagospelet »Lyckan» af Peterson-Berger, kunna vi först i ett följande nummer omnämna. Genom sjukdomsfall upphörde »Musketörerna i klostret» på Vasateatern att gifvas, så att tillfälle att taga notis om denna pjes gick oss ur händerna.

Konserterna ha under senaste veckorna varit otaliga — ett par på samma dag ej ovanligt, såsom man ser här ofvan. Å ena sidan har bjudits på sex stora orkesterkonserter med instrumentala och vokala solister, å den andra lika många romansaftnar. Bland de förra må vår inhemska Konsertförenings först komma i åtanke. Dess 5:e konsert inleddes med Franz Schuberts stora C-dur-symfoni, något långt uttänjd genom upprepningar, såsom man vet, men ett snilleverk till musikaliska idéer och melodik. Väl inöfvad fick den ett mönstergilt utförande. Följande vokalnummer »Tomten», till Viktor Rydbergs dikt, har af komponisten hållits i något enformigare stil än dikten fordrar och gör därför ett något matt intryck ehuru instrumenteringen är förtjänstfull. Klarinettromansen af Spohr utfördes talangfullt af solisten och gjorde i sin kända gamla stil ett behagligt intryck. Ändtligen fick man nu här höra de i utlandet mycket spelade balettstyckena ur Rubinsteins »Dämon», som innehålla en genialisk uppfriskande, originell musik, som väl gör sig bäst gällande i operan. Rubinsteins »Ferramors»-balett står dock högre i musikalisk skönhet. I det obligata Wagner-numret, denna gång »Wotans Abschied» brillerade hr Forsell med sin mäktiga stämma; stycket för öfrigt ofta hördt och bäst hemmahörande i själfva musikdramat. Den fyllda salongen visade sig med rikliga bifallsyttringar tacksam mot dirigent, orkester och solister.

Konsertföreningens före denna, den 15, gifna Folkkonsert i Östermalmskyrkan upptog från dess januarikonsert Wagners Huldigungsmarsch och Bachs Brandenburger-konsert. Den inleddes med en ståtlig uvertyr af O. Nicolai, byggd på »Vår Gud är oss en väldig borg», vidare gafs Nenia af Sjögren, för orgel och orkester bearbetn. af T. Aulin, A. Rubinsteins vackra »Sfärernas musik» för stråkorkester, hvarjämte herr C. F. Lundqvist sjöng Beethovens »Guds lof i naturen» och Schuberts »Allmacht».

Winderstein-orkestern, med solister, hade ej talrik publik på sina konserter denna gång, minst på opera-konserten. Föredraget hade stundom sina svagheter men var i allmänhet utmärkt i schwung och precision. Fröken Huhn — att nu tala om solisterna — ansedd operasångerska från Dresden, har en präktig, stor röst och ståtlig figur. I operafacket står hon också högre än i romanssången; pianisten Lambrino innehar virtuosens teknik och spelar äfven mjukt och smakfullt. Från föregående konserter känner man till soloviolinisten Pich-Steiner, som är mindre märklig som artist, och hr Willeke, bekant som särdeles framstående violoncellist. Första konserten hade till program Beethovens C-mollsymfoni, förspelet till »Mästersångarne» och »Waldweben» ur »Sigfried» samt tre sånger af Wagner: Der Engel, Träume och Schmerzen, sjungna af frök. Huhn; den andra: Berlioz' »Symphonie fantastique», Rich. Strauss: Burlesque, D-moll, för piano och orkester, Brahms dubbelkonsert, D-dur, op. 102, för violin, violoncell och orkester samt »Les preludes», symfon. dikt af Fr. Liszt; den tredje: C. Goldmarks uvertyr till »Sakuntala», R. Strauss' Burlesque; 3 Fr. Schuberts H-moll symfoni och sång: »Die Allmacht»; C. M. v. Webers Concert-Stück, F-moll för piano och orkester; sång; Beethovens »Leonora»-uvertyr n:r 3; den fjärde: sistnämnda uvertyr; R. Volkmanns Serenad (D-moll) för stråkorkester med obligat violoncell (hr Willeke); 5 Griegs konsert, A-moll, för piano (hr Lambrino) och orkester; R. Wagners Siegfried-idyll, aria ur »Tannhäuser» (frök. Huhn) och uvertyr till denna opera. Bland mindre kända nummer påpeka vi Strauss' särdeles pikanta Burlesque och Volkmanns vackra Serenad med hr Willekes mästerliga violoncellspel. Orkestern bestod af omkr. 50 personer.

Fru Järnefelt hade — likasom förut grefvinnan Mannerheim och sedan fru Ekman — fullt hus och entusiasmerad publik på sina konserter, utmärkt ackompanjerad af sin man. Af Elisabeths aria ur »Tannhäuser», som inledde första konserten, förstod man att hon, med sin stora röst och dramatiska föredrag äfvensom fördelaktiga yttre, måtte vara en framstående operasångerska. Men äfven i romansen excellerade hon. Båda konserterna slutade med intressanta sånger af hennes man, som också blef lifligt hyllad af åhörarne både såsom ackompanjatör och kompositör. Med ackompanjemang biträdde, utmärkt som vanligt, herr Stenhammar på fru Ekmans konserter äfvensom på herr Navals. Fru Ekmans röst är särdeles behaglig i mellanläget och däromkring; i höjden låter den stundom vid forcering litet skarp; röstbehandling och uttryck äro i hög grad konstnärliga. Utrymme saknas här att redogöra för romansaftnarnes program, hvilket skall ske i nästa nummer.

Herr Navál hade på sin »definitiva afskedssoaré» rätt talrik publik, som visade sig ytterst hänförd och aldrig tycktes vilja sluta med att framkalla extranummer och inropa den här både såsom opera- och romanssångare så favoriserade konstnären.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten

Kgl. teatern. Under inöfning äro för närvarande Verdis »Otello», »Rhenguldet» och Peterson-Bergers nya musikdrama »Ran».

Understöd till musikaliskt arbete. K. m:t har beviljat professor O. Byström ett understöd af 700 kr. för utgifvande af ett arbete, Ur medeltidens kyrkosång i Sverige, Norge och Finland.

Arméns regementsmusik. Den kommitté som tillsatts för afgifvande af förslag angående harmonimusikens vid armén sammansättning, musikpersonalens organisation samt därmed i sammanhang stående frågor om aflöning och underhåll har i slutet af förra månaden till K. M:t ingifvit sitt betänkande.

Komitén har som bekant bestått af militärbefälhafvaren på Gotland öfverste J. G. Björlin (ordförande), öfversten och chefen för Kronobergs regemente J. G. Wikander, ledamoten af riksdagens Andra kammare Carl Persson i Stallarhult samt musikdirektören J. G. Kjellberg.

Betänkandet innehåller till en början en till konungen ställd skrifvelse, uti hvilken redogöres för kommitténs arbeten och verksamhet, hvarefter följer en historik, omfattande musikens utbildning ända från Gustaf I:s dagar tillika med en redogörelse för de olika musikinstrument, hvilka under århundradena funnits.

I fråga om harmonimusikens styrka och sammansättning föreslår komitén att vid arméns olika truppförband fastställes en stämbesättning af: vid fältinfanteriregemente 26 stämmor, vid fästningsinfanteriregemente 16, vid Skånska husar- och dragonregementena 22, vid öfriga kavalleriregementen samt Svea och Göta ingeniörkårer 11, vid fältartilleriregementena 14, samt vid Gotlands artillerikår, afdelningarna af Bodens— Karlsborgs artilleriregementen i Boden och Karlsborg, positionsartilleriregementet och samtliga trängkårerna 6 stämmor.

Hvad musikpersonalens organisation beträffar har kommittén föreslagit att musikelever må antagas öfver stat till ett antal af högst 12 vid hvartdera af Svea och Göta lifgarden, högst 6 vid hvarje fältinfanteriregemente samt högst 4 vid hvarje fästningsinfanteriregemente.

Beträffande musikpersonalens utbildning föreslår komitén: att en musikelevskola inrättas vid hvarje infanteriregemente, att en musikunderbefälsskola inrättas för utbildande af musikunderofficerare vid armén, hvilken skola förlägges till en centralt belägen plats, samt att stipendier må tilldelas de tre elever, hvilka i hvarje årskurs i musikunderbefälsskolan erhållit de högsta betygen, för att bereda dem tillfälle att genomgå musikkonservatoriet i Stockholm.

Underhållet af musikpersonalen af manskapsklass föreslås skola bestridas af de ordinarieu nderhållsanslagen. Musikpersonalen vid infanteriregementena skall enligt förslaget bilda ett särskildt kompani som förlägges för sig självt.

Beträffande musikkassorna föreslår kommittén, att de regementen och kårer, som ega musikkassor, uti hvilka både allmänna och enskilda medel ingå, må uppmanas att inom viss tid hos K. M:t framställa anspråk på de enskilda medlens utskrifning ur kassorna; att musikkårerna efter genomförd organisation af arméns regementsmusik såsom en gemensam musikfond indrages till statskontoret.

Reservationer ha i vissa delar afgifvits.

Musikaliska akademin höll d. 26 mars under ordförandeskap af dess vicepreses, justitierådet K. Silfverstolpe ordinarie månadssammankomst, hvarvid invaldes till ledamöter: lärarinnan vid konservatoriet fru Dagmar Möller, läraren vid detsamma E. Borgstedt, kammarmusikus C. A. Bergström, kantorn vid Storkyrkan Joh. Lindegren, pianisten Aron Hultgren i Malmö samt f. d. hofrättsrådet C. H. Munthe. Till utländska ledamöter valdes: dr Hans Richter, den i England bosatte berömde orkesterdirigenten, tonsättaren prof. Max Bruch i Berlin och professor Arthur Nikisch i Leipzig. Till associéer valdes lärarne vid konservatoriet J. A. Johnsson och V. E. Karlson samt kördirigenten i Göteborg Alfred Löfgren. Efter dr W. Svedbom, som begärt afsked från befattningen såsom lärare vid konservatorium i musikens historia och estetik valdes till lärare i ämnet dr Karl Valentin. Därjämte anmäldes gåfvor från bruksägaren Axel Tamm till akademiens bibliotek.

Kvartettsångareförbundet gifver med anledning af sin 20-åriga tillvaro matiné å Musikaliska akademien söndagen den 5 april kl. half 2 e. m.

Medverkande äro fröken Lagergren, hrr Nils Fahlman, G. Sjöberg och hofkapellmästaren R. Henneberg.

Bellmanskören ger den sedvanliga vårkonserten påskdagen kl. 8 e. m. i Musikaliska akademiens stora sal. Dirigent är hr Erik Åkerberg, solister fröken E. Björkbom och hr N. Fahlman.

Operasångaren Herman Brag har erhållit ett ytterst förmånligt engagemang vid hofteatern i Stuttgart. Engagemanget är en följd af hr Brags gästspel därstädes under februari månad, hvilket blef föremål för ett sällsynt enhälligt och sympatiskt bedömande. Hofteatern i Stuttgart har hr Brags välkända förmåga i anspråk, icke endast såsom sångare, utan äfven som regissör, i hvilken egenskap han likaledes blifvit anställd. Man erinre sig, att hr Brag erbjöd sig att vid vår härvarande opera sköta såväl basrepertoar som regissörskapet, men af operachefen ansågs obehöflig, »då man till det förra hade hr Söderman och till det senare hr Törnqvist.»

Frk Märtha Ohlson, vår framstående pianist, förbereder en konsert, som torde ega rum i början af denna månad.

Sydsvenska Filharmonien, 200 man stark kör och orkester under kapellm. Andr. Halléns ledning, som nu haft körkonserter i Skåne och Köpenhamn. uppträdde för första gången vid denna turné d. 23 mars i St. Petri kyrka i Malmö. Publiken var talrik och utförandet berömligt. Programmet omfattade Gounods »Gallia», Saint Saëns' »Lyran och harpan» (ode af Victor Hugo) samt Långfredagsstämning och graalriddarnes kärleksmåltid ur Wagners »Parsifal». Fröken Ellen Beck utförde solostämman i de bägge första numren. Konserten upprepades dagen därpå i Lund och på onsdagen för sista gången på rådhuset i Köpenhamn, då till förmån för Köpenhamns understödsförening såsom tack för att sällskapets konsert därstädes förra året till förmån för de nödlidande i Norrland rönte så stor framgång.

Lomberg-turnéen uppförde d. 10 mars i Uppsala »Trubaduren», däri fru Signe Åkerberg, f. Boman, bekant från sin debut på operan, vann stor framgång i Azucenas parti. Ett par dagar senare gafs å Örebro teater »Mignon» med fröken Lindegrén som gäst i titelpartiet, hr Sigurd Hagman som Wilhelm Meister, fru Norelli som Philine, hrr Di Giulio och Lomberg som Lothario och Laërtes samt fru Wallgren som Fredrik. Utförandet får beröm i Nerikes Allehanda.

Göteborg. Konserterna ha under senare hälften af mars varit talrika. Efter hr Naváls andra romansafton den 11, då han jämte romanser sjöng första arian ur »Trollflöjten» och »Komm, holde Dame» ur »Hvita frun», följde dagen efter konsert af frök. Martha Sandal och hr Bramsen i förening med pianisten Eduard Borregaard, samt ett par dagar därefter af lady Hallé och hr Borwick. D. 26 mars gaf Filharmoniska sällskapet sin 2:dra ordinarie årskonsert med utförande af J. S. Bachs »Johannes-Passion» under ledning af hr Ruben Liljefors. Solisterna voro: fru Clary Morales samt hrr Max Strandberg, C. F. Lundqvist och Ragnar Grevillius. Konserten förnyades dagen därpå. D. 29 gafs den 3:dje af hr Olallo Morales populära konserter med biträde af fru Clary Morales, hrr Bredberg, Rönn och Christiansen jämte stråkorkester. Programmet upptog: 1 Händel: konsert för 2 violiner och violoncell med stråkorkester; 2 a Purcell: Recitativ och aria ur »Dido och Eneas»; b Händel: Rec.

och aria ur »Acis och Galathea»; 3 Elgar: Serenad för stråkorkester; 4 Grieg: Holberg-suite. Den 31 mars gaf fru Ida Ekman, biträdd af hr W. Stenhammar, romansafton.

Vexiö. Härvarande musiksällskap gaf den 19 mars å stadshusets festsal konsert inför fulltalig publik under ledning af dir. Th. Tufvesson. Programmet upptog först Gades uvertyr »Nachklänge von Ossian»; spelad af sällskapets instrumentalkapell, och afslöts med hans »Elverskud», hvari solopartierna utfördes af fröken Signe Rappe (från Stockholm, sopran), fru Olga Hoppe och hr V. Brink, tenorbaryton, en ny för sällskapet vunnen god förmåga. Dessutom sjöngos solosånger af fröken Rappe (två utländska, två af Peterson-Berger) samt fru Hoppe (Schuberts »Erlkönig» och Sjögrens »Jeg gifver mit Digt till Vaaren») och Rossinis dryckessång »Buvons» af manskören. Ackompanjemang sköttes omväxlande af fru A. Qviding samt frökn. S. Christersson och Endis Bergström. Mycket prisas de båda sångerskorna, af hvilka fröken Rappe med stor talang senare under aftonen föredrog sånger till luta. Vid en strax därpå följande kyrkokonsert, föranstaltad af »Röda korsets» härvarande lokalkommitté (ordförande friherrinnan A. Rappe härstädes) till dess förmån, biträdde de nyssnämnda sångerskorna äfvensom en god barytonsångare, löjtnant Norrman. Denna konsert inleddes med en festmarsch för orgel af Heintze (spelad af seminarieeleverna O. Nilsson och G. Ströberg) och afslöts med Griegs »Ave maris stella» utförd af Vexiö musiksällskaps kör. Fru Hoppe och fröken Rappe utförde en duett ur Rossinis »Stabat mater», fru H. en aria ur »Elias», fröken R. recit. och aria ur »Skapelsen», hvarur äfven löjtnant Norrman sjöng en aria. Konserten gafs för inemot 1,200 åhörare och de medverkande berömmas mycket för utförandet af det anslående programmet.

Från våra grannland.

Kristiania. Mars 13—31. Nationalteatern har af pjeser med musik gifvit »Peer Gynt» och »En midsommarnattsdröm». Ibsens »Kejser og Galilæer» har dessutom upptagits med anledning af skaldens 75 års-födelsedag. En symfonikonsert gafs å teatern d. 15 mars med biträde af en pianist, frök. Olga Pommerenck från Bergen. Programmet upptog Beethovens pianokonsert i G-dur samt solonummer af Liszt och Brahms för piano, hvarjämte orkestern utförde brottstycken ur Rameaus »Acante et Cephisse» samt Selmers »Karneval i Flandern». — Centralteatern, som fortsatt att gifva »Jorden rundt» och »Niniche» (frök. Eklöf), blef från d. 23 mars upptagen af Lomberg-turnén med »Traviata», »Trubaduren» och »Mignon» på spellistan och som solister fru Jenny Norelli samt hr M. Bratbost, signor de Giulio och signor Marini. Kapellmästaren heter Georg Held. Då »Mignon» skulle gifvas blef dock föreställningen inställd och turnén synes ha slutat här med en krasch. D. 16 gaf fru Ellen Gulbranson jämte hr Chr. Cappellen konsert i Vor Frelsers kyrka; d. 17 och 19 lady Hallé och hr Borwick konserter, d. 18 fru Ida Ekman på fleres begäran en folkkonsert, biträdd af pianisterna Martin Knutzen och J. Backer-Lunde. D. 21 konserterades af violinisten Ingeborg Hansen och pianisten Agnes Hansen med biträde af Nationalteaterns orkester, då bl. a. utfördes Saint-Saëns' violinkonsert, A-dur, och Mozarts pianokonsert i D-dur (1:a sats). En romansafton gafs d. 24 af Sophus Brekke, biträdd af frök. Pommerenck, och dagen efter en sådan af frök. Agnes Frich från Bergen. Förut skådespelerska egnade hon sig sedan åt sången och har i Berlin under tre år studerat för fru Mallinger. — Musikföreningen, under Iver Holters ledning, gaf d. 28 sin 6:te årskonsert med frök. Olivia Dahl som solist. Programmet upptog: 1 Lalo: uvertyr till »Le roi d'Ys»; 2 Rameau-Gevaert: suite ur »Castor och Pollux»; 3 Saint-Saëns: aria ur »Samson et Dalila»; 4 Cesar Frank: »Le chasseur maudit», symfonisk dikt för ork.; 5 Romanser med piano; 6 Berlioz: Carneval romain. Den 29 och 30 konserterade här Leipzigs Filharmoniska orkester med samma solister som i Stockholm.

Helsingfors. Mars (13) 18—22. Underrättelserna om musiklifvet här måste denna gång bli knapphändiga. Hufvudstadsbladet, den källa hvarur vi hämta dessa, har nämligen varit indraget en vecka på befallning af den ryska myndigheten, hvars barbariska despoti mot Finland, som man vet, nu upprör hela den civiliserade världen.

Teatrarna här ha under denna tid endast haft dramatisk repertoar. Den 23 och 25 mars gafs i universitetssalen kvartett-aftnar af den berömda Rosé-stråk-kvartetten från Wien (Arnold Rosé, Anton Ratzeska, Alb. Bachrich, Friedr. Buxbaum). På första konserten gafs af kvartetter Mozarts B-dur, Beethovens Ess-dur, op. 24, Haydns F-dur, op. 3, v.; på den andra: Brahms C-moll, op. 51, Beethovens Ciss-moll, op. 131 och Schuberts D-moll (»Der Tod und das Mädchen»). D. 27 gaf sångkören M. M. konsert, då af svenska sånger sjöngos Friebergs »Skön jomfrue» och Körlings »Sten Sture». Vid Helsingfors' Musikinstituts 3:e musikafton utfördes: W. Rust: violinsonat N:o 1, Beethoven: Sonata appassionata (frök. E. von Knorring) och Dvorak: Pianokvintett, A-dur, op. 81.

Vid den kompositionstäflan, till hvilken sällskapet M. M. i höstas utfärdade inbjudning, har 2:a priset (300 mk) vunnits för ett barytonsolo med kör: »Vill du komma med mig», och befanns komponisten vara hr Armas Järnefelt. Ett par mindre pris (150 mk.) för kvartetter utdelades äfven.

Köpenhamn. Mars 13—31. Kgl. teatern har denna tid af musikpjeser haft på spellistan »Aida», »Carmen» och »På Sicilien» samt ett par baletter. Andra teatrar ha haft dramatisk repertoar. D. 17 och 18 konserterade här Leipziger-Filharmoni-orkestern. Mycket bifall skördade grefvinnan Mannerheim på ett par, d. 18 och 26, gifna romansaftnar. Den 24 gafs konsert af lady Hallé och hr Borwick. Om hr Halléns konsert med »Sydsvenska filharmonien» har på ett annat ställe i detta nummer blifvit nämndt. Den 3 mars gaf Joh. Svendsen och k. kapellet sin 3:e symfonikonsert med biträde af barytonsångaren hr Louis de la Crüz Frölich. Programmet upptog: 1 Schumann: »Genoveva»-uvertyr; 2 Wagner: Sachs' monolog ur »Mästersångarne»; 3 Rimsky-Korsakow: »Sadko», orkesterlegend; 4 Franska sånger; 5 Beethoven: Symfoni n:o 8.

Från andra land.

Paris. Opéra Comique har med framgång uppfört en ny 4 akts-opera, »Muguette», texten af Georges Hartman och Michel Carré, musiken af Edmond Missa. Handlingen, som rör sig om en ung flamländsk blomsterflicka Muguettes kärleksäfventyr med en ung fransk målare Lionel, är förlagd till 1820-talet och tilldrager sig dels i Antwerpen, dels i Paris. Både libretton och musiken berömmas af kritiken.

Magdeburg. Rud. Dellingers operett, »Jadwiga», som redan uppförts på ett 30-tal tyska scener, gafs nyligen å Wilhelmsteatern i Magdeburg för 50:e gången under tonsättarens eget anförande. Den fullsatta salongen ägnade kompositören-dirigenten stormande ovationer.

Edvard och Nina Grieg, hvilka från början af mars haft sin vanliga vårvistelse i Köpenhamn, ha nyligen afrest till Prag, där den snillrike tonsättaren skall gifva en konsert tillsammans med Teresa Carreno. Därifrån reser han till Warschau, där fru Ida Ekman skall medverka, och sist till Paris, där sångerskan Ellen Gulbranson skall konsertera tillsammans med honom.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr., samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

Melodiska

Minnesblad

4 Pianostycken — *Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Vallingatan 11, 2 tr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker. Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Prisekurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Vallingatan 11,*** *2 tr., i* ***bok-*** *och* ***musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

N:o 1 innehåller porträtt af **F. A. Frieberg** *och* **Arvid Ödmann** *(såsom Johan af Leyden i »Profeten»); N:o 2 porträtt af* **Paula Lindberg,** *f. Frödin, och* **Anna Pettersson Norrie;** *N:o 3* **Saint-Saëns;** *N:o 4* **Aina Mannerheim, Robert Planquette;** *N:o 5* **Gust. Henrikson, Leon. Borwick,** *N:o 6* **Maikki Järnefelt.**

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

Innehåll: Ida Ekman (med porträtt). — Musiken ur sociologisk synpunkt (forts. o. slut). — Följetong: En ung Wagner-svärmerska. Barndomsminne, berättadt af J. Wimermark. — Musikpressen. — Litteratur. — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1902. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1903.